

Pracovní list k seriálu Birdwatching

22. Za sovím houkáním

A. Doplnovačka

Už letím s úkoly – na pomoc doporučuji atlas nebo internet.

Na našem území můžeme zastihnout až 10 druhů sov. Některé jsou ale velmi vzácné jako výreček malý nebo kalous pustovka. Jiné jako sýček obecný nebo sova pálená jsou ohroženy vyhynutím kvůli způsobu, jakým hospodaříme a nakládáme s naší krajinou. Naše sovy se od sebe liší vzhledem, prostředím, ve kterém žijí a hnízdí, i potravou nebo hlasovými projevy.

Zkus si vyplnit tabulku na následující straně. Naše sovy jsou seřazeny podle velikosti od nejmenší po největší. K jednotlivým druhům správně přiřaď jejich barvu očí, prostředí, ve kterém hnízdí, a urči, zda mají ouška, nebo ne. **Písmenko v příslušném čtverečku zakroužkuj. Když pak přečteš zakroužkovaná písmenka po řádcích zleva doprava, dostaneš 4 tajenky! Pomohou ti fotky na další straně.**

Pomůcka: Dole pod každým sloupečkem je číslo, které označuje počet sov, který by ti měl správně v daném sloupci vyjít. Třeba číslo 3 pod sloupcem „ouška ano“ znamená, že celkem 3 druhy našich sov mají na hlavě pera, která připomínají vztyčené uši.

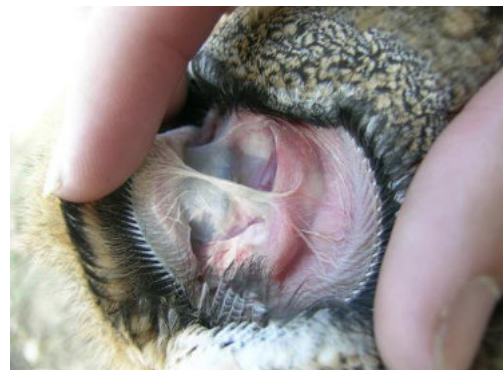

Jak je to se sovíma ušima?

Sovy mají ušní otvory po stranách hlavy trochu nad úrovní očí, schované v peří. Pera často tvoří tzv. závoje, které pomáhají nasměrovat zvukové vlny do ucha, což přispívá k dokonalému sovímu sluchu.

To, co u některých druhů nazýváme oušky, jsou pouze pera, která ptáci vztyčují, když zpozorní, zaznamenají-li něco neobvyklého.

Obrázky dole: Odhrneme-li peří na soví hlavě, uvidíme ušní otvor.

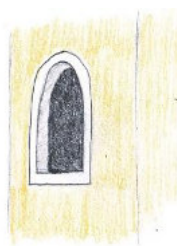
Naše sovy

pořadí podle velikosti	jméno	barva očí			hnízdni prostředí – viz obrázky							ouška	
		žlutá	oranžová	černá	1	2	3	4	5	6	7	ano	ne
1	Kulíšek nejmenší	V	A	S	Ý	E	R	T	Z	U	I	O	V
2	Výreček malý	R	A	D	Ž	S	F	G	H	J	K	E	L
3	Sýček obecný	K	Y	X	C	V	B	N	M	Q	H	L	Ř
4	Sýc rousný	E	R	T	B	Z	S	A	R	K	L	O	Í
5	Sova pálená	R	O	N	A	E	V	C	N	M	I	P	K
6	Kalous ušatý	Y	V	V	E	T	S	R	A	U	L	A	O
7	Kalous pustovka	T	I	J	K	L	I	A	S	D	F	H	P
8	Puštík obecný	O	H	R	S	A	L	E	N	K	A	P	T
9	Puštík bělavý	R	O	Z	A	R	K	A	H	Á	T	O	V
10	Výr velký	D	O	R	O	T	K	A	J	E	N	E	J
celkový počet sov ve sloupci		5	2	3	4	1	1	1	1	1	1	3	7

Hnízdni prostředí:

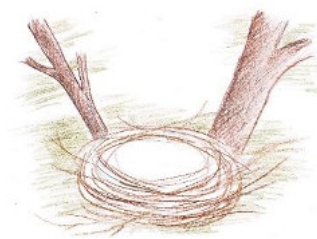
1 stromová dutina

2 věž kostela

3 na zemi v trávě

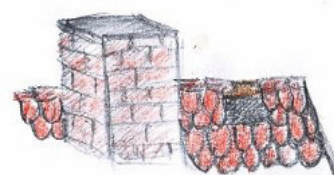
4 na stromě, staré hnízdo vran

5 skály

6 pahýl stromu

7 půdy statků a stodol

B. Spojovačka

Pospoj barvu
očí a ouško se
správnými
druhy sov.

- C. **Otázka:** Když tabulku vyplníš správně, vyjde ti, že jen dvě sovy mají tři uvedené vlastnosti stejné. Které druhy to jsou? Druhová jména zapiš níže.

--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

D. Tajenka

Doplň jméno naší **největší a nejmenší sovy** podle nápovědy.

Největší sova: oranžové oči, má ouška, hnízdí na skalách

--	--	--

Nejmenší sova: žluté oči, nemá ouška, hnízdí ve stromových dutinách

--	--	--	--	--	--	--

Tajenky z tabulky:

1. Sovy nedokáží trávit krovky brouků, srst či peří své kořisti, a tak několikrát denně tyto nestravitelné zbytky vyvrhují v podobě tuhých válečků. Válečku se říká:

--	--	--	--	--	--	--

2. Sovy létají neslyšně. Pomáhá jim v tom zvláštní útvar na vnějším okraji letek – největších per na křídle. Podle jeho tvaru se mu říká:

--	--	--	--	--	--	--	--

3. Čtvrtý prst na soví noze má zvláštní schopnost – sovy ho mohou obrátit dopředu i dozadu a docílit tak pevného stisku, jak při sezení na větvi, tak při uchopení kořisti. Tento prst se jmenuje:

--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Peří kolem očí sov je uspořádáno do pravidelných útvarů, které dotvářejí jedinečný vzhled každého druhu a pomáhají nasměrovat zvukové vlny do ušních otvorů. Pera tvoří tak zvané:

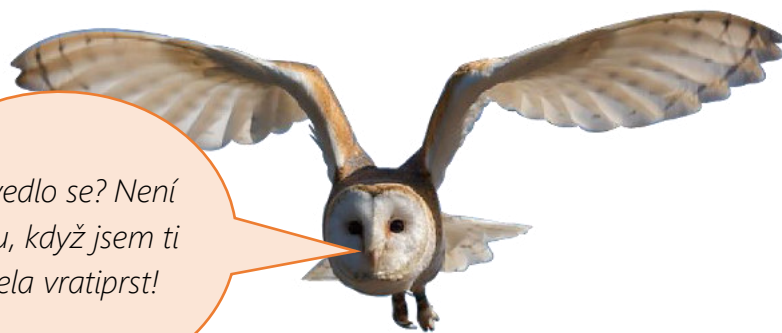
--	--	--	--	--	--

Správné řešení

A. Tabulka:

Povedlo se? Není divu, když jsem ti držela vratiprst!

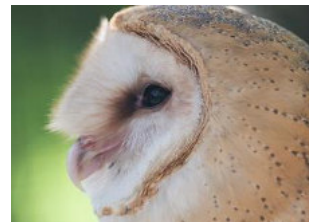
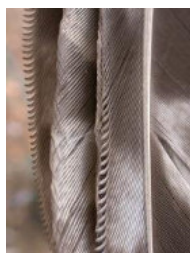

pořadí podle velikosti	jméno	barva očí			hnízdění prostředí – viz obrázky							ouška	
		žlutá	oranžová	černá	1	2	3	4	5	6	7	ano	ne
1	Kulíšek nejmenší	V	A	S	Ý	E	R	T	Z	U	I	O	V
2	Výreček malý	R	A	D	Ž	S	F	G	H	J	K	E	L
3	Sýček obecný	K	Y	X	C	V	B	N	M	Q	H	L	Ř
4	Sýc rousný	E	R	T	B	Z	S	A	R	K	L	O	Í
5	Sova pálená	R	O	N	A	E	V	C	N	M	I	P	K
6	Kalous ušatý	Y	V	V	E	T	S	R	A	U	L	A	O
7	Kalous pustovka	T	I	J	K	L	I	A	S	D	F	H	P
8	Puštík obecný	O	H	R	S	A	L	E	N	K	A	P	T
9	Puštík bělavý	R	O	Z	A	R	K	A	H	Á	T	O	V
10	Výr velký	D	O	R	O	T	K	A	J	E	N	E	J
celkový počet sov ve sloupci		5	2	3	4	1	1	1	1	1	1	3	7

Písmenka oranžově zbarvená dávají tyto čtyři tajenky:

1. VÝVRŽEK
2. HŘEBÍNEK
3. VRATIPRST
4. ZÁVOJE

B. Řešení na straně níže.

C. Stejně vlastnosti (žluté oči, hnízdění

ve stromových dutinách a nepřítomnost oušek) mají: KULÍŠEK, SÝC

D. Naše největší sova je VÝR

Naše nejmenší sova je KULÍŠEK

Ilustrace: Alena a Rozálie Klvaňovy

Foto: Alpsdake, K. Bullock, T. Bulyonkovq, B. Čičel, D. Eades, Kamil, E. Kilby, Adam Kumiszcz, Mdf, Smart Neddy, A. Nicolai, Mike Peel, B. Ross F. Veronesi, Creative Commons CC BY-SA 3.0

1

10

9

2

3

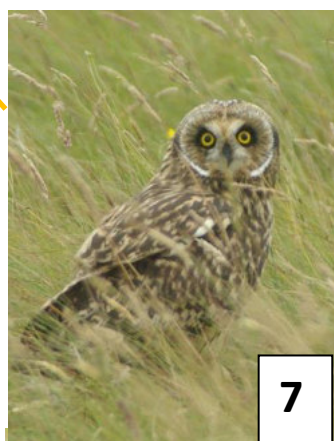
4

5

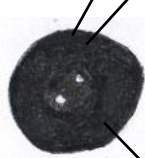
8

7

6

B. Spojovačka

Pospojuj barvu
očí a ouško se
správnými
druhy sov.

